

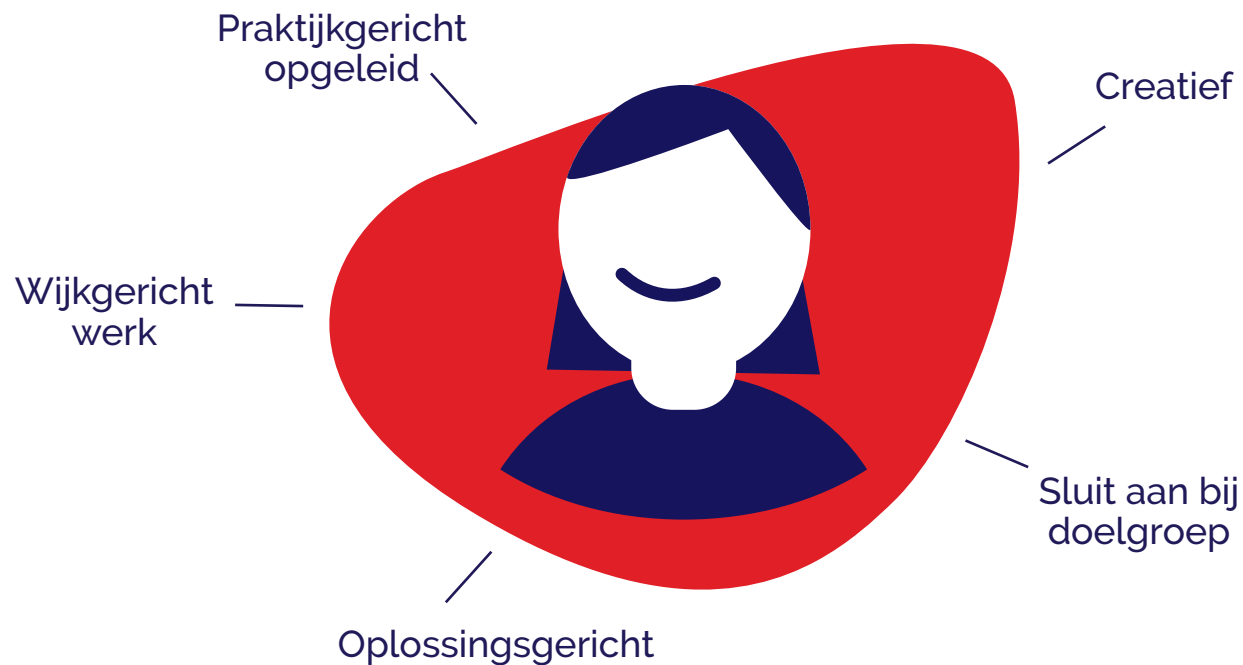
De Kracht van de mbo- sociaal werker

Kies voor de mbo-sociaal werker!

Maak hier kennis met de mbo-sociaal werker en kies voor goed opgeleide sociaal werkers met praktijkervaring. Zo bouw je aan teams met kwaliteit dankzij diversiteit en brede inzetbaarheid. Mbo-sociaal werkers werken in het omvangrijke sociaal domein, zelfstandig of onder verantwoordelijkheid van een hbo- of academisch-opgeleide collega. Dat laatste bijvoorbeeld in de jeugdhulpverlening.

In deze infographic laten we zien waar je de kracht van de mbo-sociaal werker in kunt zetten. Klik en ontdek!

De kracht van de mbo-sociaal werker

Energietransitie/ verduurzaming

De gemeente wil binnen vijf jaar alle huishoudens van het gas af. Ze geven veel informatie op hun website over warmtepompen en dergelijke. Ook zijn er bijeenkomsten voor inwoners. Slechts een handjevol mensen komt hierop af. En dan vooral inwoners uit de betere wijk, die steun van de gemeente willen voor hun energielcollectief. Hoe kan de gemeente iedereen betrekken?

Hier is een rol weggelegd voor mbo-sociaal werkers die de wijken kennen en makkelijk verbinding leggen met mensen. Zij gaan het gesprek aan met mensen en horen wat mensen bezighoudt. Zij helpen mensen te begrijpen dat de energietransitie ingrijpt in hun leven en invloed heeft op hun financiële bestaanszekerheid. Zij leggen uit wat het van hen vraagt, en wat ze zelf kunnen doen. De sociaal werkers gebruiken de verhalen uit de wijken om de problemen en weerstand die daar spelen bij collega's te agenderen.

“ Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Gaat erop af en is present. Is toegankelijk, luistert met aandacht, empathie en respect, waardoor mensen zich veilig voelen.
- Maakt maatschappelijke problemen bespreekbaar met mensen, en agendeert ze in netwerken, in organisaties en bij collega's.
- Enthousiasmeert mensen om te participeren en verantwoordelijkheid te nemen.
- Stimuleert mensen bij het nemen van initiatieven en ondersteunt bij de uitvoering van hun ideeën.
- Onderneemt samen met mensen actie bij knelpunten die zij ervaren.

Financiële bestaanszekerheid

Sander is net gescheiden. Door alle stress verliest hij zijn tijdelijke baan, waardoor hij in de schulden raakt. Het is een voorbeeld van hoe mensen door allerlei gebeurtenissen hun financiële bestaanszekerheid (dreigen) te verliezen.

Mbo-sociaal werkers kunnen een belangrijke rol spelen bij de hulp- en dienstverlening aan mensen die in armoede leven of bij wie financiële problemen (dreigen te) ontstaan. Ze winnen het vertrouwen van mensen en helpen hen over hun schaamte voor hun problemen heen. Samen brengen ze de problemen in kaart. Ze zoeken in hun netwerk naar hulpbronnen, zoals een vrijwilliger die kan helpen bij de administratie. Daarnaast hebben ze oog voor problemen die op andere leefgebieden ontstaan. Ook zorgen ze dat er zoveel mogelijk eigen regie bij mensen blijft, maar schakelen hulp in als dat nodig is.

Bekijk hier het filmpje
van 'Wijkacademie
Welzijn Capelle'

Bekijk hier het
filmpje van Yvonne

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Verzamelt alle relevante informatie over de situatie en schat risico's in op andere leefgebieden.
- Kent de belangrijkste wet- en regelgeving en kan hierover uitleg geven en mensen adviseren.
- Zoekt naar (creatieve) oplossingen en bemiddelt voor mensen.
- Kan voorlichting geven aan groepen over risico's op financieel gebied.
- Kan samenwerken met andere professionals en draagt zaken aan hen over als dat in het belang van mensen is.

Gezonde leefstijl

Bij de gemeente staat het thema gezonde leefstijl hoog op de agenda. Er is wijkgericht aanbod ontwikkeld door het sociaal werk. Bijvoorbeeld een preventieve aanpak tegen ongezond gewicht bij jongeren, hulp aan inwoners bij het stoppen met roken, projecten om samen in de buurt te bewegen, maar ook psychosociale gezondheid zoals omgaan met stress heeft een plek.

Mbo-sociaal (buurt)werkers geven dit aanbod nu collectief vorm, zodat inwoners steun bij elkaar vinden. Scholen en huisartsen sturen hun leerlingen en patiënten nog niet door naar dit aanbod. Samen met de welzijnscoach maken de sociaal (buurt)werkers daarom een plan om school en huisartsen meer te betrekken.

Lees hier meer over
'Wijkgerichte aanpak
gezonde leefstijl'

Bekijk hier het
filmpje 'Den Haag
blijft staan'

Lees hier meer
over 'Werken
aan psychosociale
gezondheid'

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Heeft kennis van de lokale samenleving, online netwerken en sociale media, en heeft zicht op de kansen die dit biedt om elkaar te ontmoeten en in gesprek te gaan.
- Onderhoudt een netwerk van contacten binnen en buiten de organisatie en weet deze contacten te benutten om werkdoelen te bereiken.
- Stelt kennis, netwerk en contacten ter beschikking, zodat anderen verbindingen tot stand kunnen brengen.
- Wisselt kennis en informatie uit om de kwaliteit en effectiviteit van samenwerkingsrelaties te verbeteren. Past in overleg de samenwerking en de werkwijze aan als dit tot verbetering van de dienstverlening leidt.

Radicalisering

Radicalisering komt voor in verschillende groepen, zoals jongeren, jongvolwassenen en volwassenen. Hun gemene deler: ze zijn afgehaakt op Nederland. Ze hebben geen opleiding, zijn ontslagen, zien migranten hun baan inpikken of krijgen juist geen baan vanwege een niet-Nederlandse achternaam. Haat naar mensen die een ander geloof beleven, maakt dat zij wapens oppakken om in een ver land te vechten. Of dat ze zich alleen nog begrepen voelen in de onlinewereld van het rechts-extremisme.

Mbo-sociaal werkers hebben de taak deze signalen op te vangen en te handelen. Ze gaan het gesprek aan met mensen en proberen samen te kijken naar oplossingen en mogelijkheden om de zinvolheid van het leven terug te vinden. Daarnaast kijken ze met collega's waar structurele problemen in de samenleving opgepakt moet worden om radicalisering tegen te gaan.

[Bekijk hier het filmpje van Alje](#)

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Is zich ervan bewust dat sommige groepen te maken hebben met sociale ongelijkheid en kent de risicofactoren van sociale uitsluiting en kwetsbaarheid.
- Laat in houding en gedrag zien respect te hebben voor de eigenheid en opvattingen van mensen, ook als dat afwijkt van wat 'gangbaar' is.
- Werkt op een gelijkwaardige manier met mensen samen en neemt hen serieus en zoekt samen passende oplossingen en aanpakken.
- Daagt mensen uit tot het verkrijgen van nieuwe inzichten en confronteert hen met de effecten van hun gedrag.
- Signaleert tijdig onveilige situaties en crisissituaties, weet waar de signalen neer te leggen en hoe te handelen.

Criminaliteit

Kim van zestien heeft voor een gewelddadige overval tijd doorgebracht in de jeugdgevangenis. Bij haar terugkeer moet zij weer allerlei zaken regelen: school, werk, weer terug in het gezin. Ook al brengt dit rust en structuur in haar leven, haar oude gedrag is er niet mee weg. Al snel komt ze weer in contact met oude 'foute' vrienden, ontstaat er ruzie thuis en op school, gedoe met inkomen en een zwaar gevoel 'het te moeten' doen. De begeleiding die Kim krijgt is systemisch, terwijl Kim behoefte heeft aan begeleiding die aansluit bij haar leefwereld.

De mbo-sociaal (jongeren)werkers weten hoe ze dat laatste moeten doen. Met kennis van de (wettelijke) procedures na vrijlating en in overleg met partners in de keten, kunnen zij Kim begeleiding bieden die gericht is op het terugkeren in de maatschappij. Daar waar nodig, schakelen ze hulp in.

[Bekijk hier het filmpje van Darnell](#)

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Benadert (kwetsbare) mensen, waarvan bekend is of het vermoeden bestaat dat zij met problemen kampen of van wie anderen problemen ondervinden.
- Inventariseert met individuen, hun (sociale) netwerk en wat zij binnen hun leefsituatie of leefomgeving aan ondersteuning nodig hebben om de kwaliteit van leven te verbeteren.
- Biedt begeleiding en ondersteuning en geeft mensen de tijd en ruimte om hier eigen invulling aan te geven
- Schat in of mensen zelf afwegingen kunnen maken en beslissingen nemen, geeft hiervoor ruimte en mogelijkheid en levert zelf een bijdrage met advies op maat en praktische technieken en handvatten.
- Schat in wanneer andere collega's en professionals in te schakelen bij het verhelderen van complexe vragen, problemen en behoeften.

Eenzaamheid

Mevrouw Blok woont al meer dan tien jaar alleen. Ze is eenzaam, maar weet niet hoe ze daar iets aan kan doen; kinderen heeft ze niet en contact leggen vindt ze moeilijk.

Het sociaal wijkteam in haar wijk heeft twee mbo-sociaal werkers aangetrokken om mensen als mevrouw Blok weer te laten meedoen in de wijk. Samen met de wooncorporatie pakt sociaal werk het probleem van eenzaamheid aan. Ze leggen het eerste contact, drinken een kopje koffie en kijken wat mevrouw zelf nog kan en wil, en welke activiteiten in het Huis van de wijk bij haar zouden kunnen passen. Stapje voor stapje nemen zij haar mee de wijk in. Op weg naar een eigen plek tussen de mensen in haar wijk.

Bekijk hier het filmpje
'Wijkgericht werken
Buurtverbinding'

Bekijk hier het
filmpje van Hetty

Bekijk hier het
filmpje van Serana

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Is present en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/of op plaatsen waar zij zich bevinden.
- Heeft kennis van de achtergrond van (groepen) mensen. Legt contact met individuele (kwetsbare) mensen en groepen in buurt of wijk, ook zonder dat er een directe vraag aan vooraf gaat
- Is geïnteresseerd in wat mensen in beweging brengt, heeft daarbij oog voor belemmerende en stimulerende omstandigheden.
- Inventariseert in het werkgebied mogelijkheden voor recreatie en dagbesteding die aansluiten bij interesses en mogelijkheden van mensen. Faciliteert en ondersteunt mensen bij het benutten van deze mogelijkheden.

Maatschappelijke opvang

In Utrecht vangt de Tussenvoorziening Oekraïense vluchtelingen op in verschillende voorzieningen. Hier krijgen zij een tijdelijke woonplek om bij te komen. Tevens worden de vluchtelingen op weg geholpen, zodat zij op een zo zelfstandig mogelijke manier kunnen deelnemen aan de samenleving.

Mbo-sociaal werkers (opvangmedewerkers) zijn aanwezig en trekken samen op met de bewoners. Ze bieden een luisterend oor en knopen gesprekken aan. Ze bewaken een veilige en prettige leefomgeving en houden toezicht op het welzijn van de bewoners. Ze organiseren activiteiten en stimuleren de bewoners om deel te nemen. Ook onderhouden ze contact met externe hulpverleners en instanties, en informeren hulpverleners waar nodig. Indien nodig verrichten zij eenvoudige administratieve, huishoudelijke of technische werkzaamheden.

Bekijk hier het
filmpje van Genet

Bekijk hier het
filmpje van Aitlyson

Lees hier het interview 'Erken
de kwaliteit van de mbo'er'

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Heeft een open houding, maakt makkelijk contact met mensen, is nieuwsgierig naar hen. Hij luistert aandachtig en onbevooroordeeld naar individuen en groepen met diverse achtergronden.
- Stelt zich in zijn contacten open, positief en informeel op. Is duidelijk, helder, transparant, oprecht en consequent.
- Vraagt mensen naar hun vragen, behoeften en wensen en vraagt door om erachter te komen wat de (hulp)vraag is op de korte termijn.
- Is flexibel en geduldig en beweegt met mensen mee als behoeften veranderen. Gebruikt standaard technieken en methoden die passen bij de behoeften van individuen en groepen, en brengt differentiatie aan in de uitvoering als de situatie daar om vraagt.

Wonen

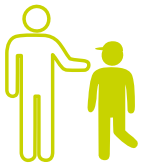
In ons land kennen we nog steeds wijken en buurten waarin het niet goed of gemakkelijk vertoeven is. Onder andere armoede, criminaliteit, hangjongeren en drugs bepalen mede de (on)leefbaarheid van deze wijken. Steeds vaker nemen wooncorporaties daarom sociaal buurtbeheerders aan. Zij zijn de ogen en oren van de buurt en verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de leefomgeving. Ze spreken mensen aan op overlastgevend gedrag of vervuiling van de omgeving, en zoeken samen met bewoners en netwerkpartners naar oplossingen voor problemen in de leefomgeving.

Mbo-sociaal werkers die werken als sociaal buurtbeheerders verbinden bewoners door het organiseren van gezamenlijke activiteiten. Ook onderhouden zij contact met de wooncorporatie, aannemers van groenonderhoud en schoonmaken, wijkteams, politie en hulpverleners.

“ Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Is present en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/of op plaatsen waar zij zich bevinden.
- Enthousiasmeert individuen en groepen om deel te nemen aan (nieuwe) activiteiten en zet daarbij kennis van het werkgebied in.
- Heeft kennis van de lokale samenleving, online netwerken en sociale media, en heeft zicht op de kansen die dit biedt om elkaar te ontmoeten en in gesprek te gaan.
- Werkt samen met andere organisaties en professionals zoals gemeenten, GGD's, woningbouwverenigingen, sportverenigingen, politie, en ondernemers.

Jongerenwerk

Opgroeien in Nederland is niet makkelijk voor jongeren voor wie hun leven niet bestaat uit de 'Holland dream'. De droom van veel geld, een mooi huis, een dikke bak onder je kont en geen hoofdpijn over wat je morgen gaat eten. Van jongs af aan horen kinderen dat studeren leidt tot een goede baan waarmee je zo goed verdient dat je ervan kunt leven. Voor veel jongeren is dit echter niet weggelegd; het rondkomen van een laag betaalde baan als jongvolwassene is dé uitdaging. Hoe blijf je uit de schulden? Waar kun je terecht als je er niet meer uitkomt?

Mbo-sociaal werkers geven jongeren en jongvolwassenen informatie over het omgaan met geld en schulden, en helpen hen bij het vinden van antwoorden en hulp bij vragen over hun financiële bestaanszekerheid.

Bekijk hier het filmpje van
'Jongerwerk in Landgraaf'

Bekijk hier het filmpje van
'Spoor22, Jeugdformaat'

Bekijk hier het
filmpje van Kayleigh

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Stelt zich in contacten open, positief en dienstverlenend op.
- Herkent de wisselwerking tussen problemen en knelpunten op financieel gebied en andere leefgebieden.
- Heeft aandacht voor de wisselwerking tussen systeem- en leefwereld en de stress die iemand ervaart.
- Verzamelt en ordent met de cliënt, op methodische wijze, beschikbare, relevante en betrouwbare sociale en financiële gegevens.
- Geeft uitleg over regels, wetten instanties en voorzieningen, past relevante wet- en regelgeving toe op de vragen en problemen en adviseert over te nemen stappen.
- Leert cliënten vaardigheden aan om financieel zelfredzaam te worden, zoals een administratie opzetten en het eigen budget beheren.

Onderwijs

Er moet meer kansengelijkheid in het onderwijs zijn, daarom werken op steeds meer plekken in het land onderwijs en sociaal werk samen. Zo wordt de brug geslagen tussen school en gezin en leefomgeving van het (kwetsbare) kind. En tussen de verschillende netwerkpartners: school, kinderopvang, wijkteams en jeugdzorg. De sociaal werker is voor de verschillende partijen het vertrouwde gezicht.

Mbo-sociaal werkers zijn toegankelijk voor de leerlingen doordat hun positie 'neutraal' is en zij dicht bij hun leefwereld staan. Ze bieden hen laagdrempelige ondersteuning. Ook werken ze nauw samen met de leerkrachten en nemen hen mee in de leefwereld van jongeren. Door signalen van leerlingen op te vangen en deze tijdig, indien mogelijk met het gezin, op school te bespreken, wordt zwaardere hulpverlening voorkomen.

“ Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Is present en zichtbaar aanwezig in de directe (leef) omgeving van mensen en groepen, en heeft oog voor signalen van probleemsituaties of voor problemen.
- Is flexibel en geduldig en beweegt mee als behoeften veranderen en gebruikt daarbij passende standaard technieken en methoden.
- Legt de nadruk op zelfwerkzaamheid, creativiteit, ontwikkeling, kansen en mogelijkheden. Ziet en benoemt de kleine stappen die worden genomen, geeft complimenten en benadrukt wat goed gaat.
- Ziet raakvlakken tussen zijn eigen kennisdomein en dat van anderen en de meerwaarde van samenwerking.

De opleiding Sociaal Werk van het ROC Albeda werkt samen met Feyenoord op het gebied van stages. Samen starten zij in 2022 met een leerwerkplek, waarbij studenten les krijgen in het clubhuis van Feyenoord. Feyenoord streeft ernaar zoveel mogelijk kinderen hun talenten te laten ontwikkelen, zowel qua schoolprestaties als op sociaal-emotioneel en cognitief vlak. Sporten, het stimuleren van een gezonde levensstijl en ouderbetrokkenheid zijn de middelen om dit doel te bereiken.

De mbo-stagiaires dragen bij aan een gezonde ontwikkeling van kinderen, door hen te coachen, te observeren, te begeleiden en door activiteiten te organiseren. Ook ondersteunen zij kinderen, geven zij advies, hebben een loketfunctie en voeren gesprekken. Op die manier empoweren zij kinderen en hun omgeving.

Lees hier meer over
[#KrachtvanFeyenoord](#)

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Heeft een open houding, maakt makkelijk contact, is nieuwsgierig, luistert aandachtig en onbevooroordeeld, is open, positief, transparant, oprecht, consequent en informeel.
- Ziet en waardeert persoonlijke kwaliteiten, mogelijkheden en talenten. Legt de nadruk op zelfwerkzaamheid, creativiteit en ontwikkeling. Ziet en benoemt de kleine stappen die mensen nemen, geeft complimenten en benadrukt wat goed gaat.
- Stimuleert mensen hun eigen mogelijkheden te verkennen en zich te ontwikkelen.

Verstandelijk gehandicaptenzorg

Marieke heeft een licht verstandelijke beperking. Sinds een jaar woont ze begeleid zelfstandig. Bij veel zaken heeft ze ondersteuning nodig, bijvoorbeeld bij geldzaken en het organiseren van haar huishouden. Daarnaast is het voor haar belangrijk dat ze in haar leven structuur heeft en duidelijkheid.

Mbo-opgeleideagogisch begeleiders helpen Marieke hierbij en kijken, samen met haar, ook naar hoe haar sociale netwerk verstrekt kan worden en welke dagbesteding bij haar zou kunnen passen. Zij hebben oog voor haar gedragingen en zijn in staat op respectvolle en heldere wijze op te treden bij agressie, onverwachte, lastige en/of crisissituaties.

Bekijk hier het filmpje van Benjamin

Lees hier het interview 'mbo-sociaal werk stagiair in de vgz'

Lees hier het interview 'Elver mbo-zij-instroom trajecten'

Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Kan zich inleven in de emotionele en woon- en leefsituatie van de cliënt en bouwt een vertrouwensband op met de cliënt.
- Vertaalt de gedragingen en vragen van de cliënt naar realistische behoeften, wensen en interesses en kijkt hoe deze gerealiseerd kunnen worden.
- Doet waar nodig een beroep op anderen om de hulpvraag helder te krijgen en vertaalt de informatie en kennis in een individueel begeleidingsplan.
- Heeft kennis van de sociale en maatschappelijke kaart, betreft het informele circuit en stimuleert de cliënt bij het aangaan en onderhouden van contacten.
- Werkt samen met collega's en functionarissen uit andere organisaties en ondersteunt mantelzorgers.

GGZ

Lang leefde Ariane als dakloze. Getekend door een jeugd vol geweld en met haar psychische problemen, lukte het haar nooit om een 'normaal' bestaan op te bouwen. Ze zwierf door de stad en werd steeds moeilijker toegankelijk. Inmiddels woont zij dankzij een Wlz indicatie 3 op een beschermd woonlocatie in de stad.

Op deze locatie bieden mbo-sociaal werkers dagelijkse praktische ondersteuning aan de bewoners. Daarnaast hebben zij een luisterend oor. Daar waar zij problemen signaleren die zij niet zelf kunnen oplossen, betrekken zij collega's. Zo dragen ze bij aan een veilige en vertrouwde woonomgeving van mensen die dat hard nodig hebben.

Lees hier het interview
'Toenemende vraag mbo-sociaal werker'

Bekijk hier het filmpje van
'Spoor22/Kesslerstichting'

Bekijk hier het
filmpje van Tarina

“ Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Heeft een open houding, maakt makkelijk contact, is nieuwsgierig en luistert aandachtig en onbevooroordeeld.
- Erkent de mogelijkheden en kwetsbaarheden van mensen en heeft oog voor hun kansen en belemmeringen in het kunnen voeren van de eigen regie.
- Inventariseert in redelijk complexe maar voorspelbare situaties, volgens een vaste aanpak, samen met betrokkenen het bestaande (sociale) netwerk, de kwaliteit ervan en de behoefte van betrokkene.
- Signaleert tijdig onveilige situaties en crisissituaties, weet waar signalen kunnen worden neergelegd en hoe te handelen. Kan zo nodig de juiste persoon inschakelen om de situatie aan te pakken en hanteerbaar te krijgen.

Opbouwwerk

Overlast gevende jongeren; het is van alle tijden en van alle plekken. Buurtbewoners klagen over herrie, de kinderen kunnen niet slapen. Ze vinden het 's avonds onveilig op straat en gaan in hun eentje de deur liever niet meer uit.

Mbo-sociaal werkers die dichtbij de leefwereld van jongeren staan zien wat anders: jongeren die zich vervelen, die klein behuisd zijn, voor wie geen eigen plek meer is, die problemen hebben op school. De mbo-sociaal opbouwwerkers kennen de buurt en de jongeren en gaan op een gelijkwaardige wijze met hun in gesprek over het effect van hun gedrag op andere bewoners. Ze zijn mede-opvoeder in de buurt. Met de jongeren en buurtbewoners bedenken ze manieren om de buurt voor iedereen leefbaar te houden.

Lees hier het interview
'Aansluiten bij de lokale praktijk'

Bekijk hier het filmpje van
'Praktijkleren in de wijk'

“ Voorbeelden van skills van de mbo-sociaal werker:

- Is present en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/of op plaatsen waar zij zich bevinden.
- Enthousiasmeert individuen en groepen om deel te nemen aan (nieuwe) activiteiten en zet daarbij kennis van het werkgebied in.
- Heeft kennis van de lokale samenleving, online netwerken en sociale media, en heeft zicht op de kansen die dit biedt om elkaar te ontmoeten en in gesprek te gaan.
- Werkt samen met andere organisaties en professionals zoals gemeenten, GGD's, woningbouwverenigingen, sportverenigingen, politie, en ondernemers.

Colofon

Concept en teksten

Edwin Luttkik (Sociaal Werk Nederland), Dees Weyburg (Desartes)

(Eind)redactie

Dees Weyburg (Desartes)

Vormgeving

Turquoise Ontwerp

Deze infographic is ontwikkeld door Sociaal Werk werkt! binnen de Actieagenda: De kracht van de mbo-sociaal werker. Hierin werken samen: Albeda College, Aventus, CNV Zorg & Welzijn, FNV Zorg & Welzijn, MBO Raad, ROC van Amsterdam/ROC van Flevoland, ROC Friese Poort, Spoor22, Summa College, Sociaal Werk Nederland, Sociaal Werk werkt!

Voor deze infographic is gebruik gemaakt van:

- [De Beroepscompetenties voor professionals in sociaal-financiële dienstverlening /mbo niveau, 2022](#)
- [Beroepscompetentieprofiel voor de sociaal werker/mbo niveau, 2018](#)
- [Competentieprofiel gehandicaptenzorg ABC](#)

Uitgave

juni 2022, Utrecht

© [Sociaal Werk werkt!](#)

